

Várkonyi Zsolt Kristóf

AJÁNLÓ A „BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS AZ IGAZSÁG VÉDELMEBEN” CÍMŰ TANULMÁNYKÖTETHEZ

A Büntetés-végrehajtási Szervezet Szent Adorjánnak – a büntetés-végrehajtás védőszentjének –, a Zalavári Bencés Apát-ság ezer évvel ezelőtti alapításának és a büntetés-végrehajtás történetének ezer éves múltja tiszteletére adta ki tanulmánykötetét. A tanulmánykötet szerzői között köszönhetjük az államigazgatás és a közigazgatás, a társ rendvédelmi szervek vezetőit, az egyházi és világi szervezetek és a tudományos élet véleményformálóit. A büntetés-végrehajtás ezer éves múltja megszámlálhatatlan szállal köti össze feladatainkat. A tanulmányok a jogszabályokban meghatározott, valamint az önként vállalt és végrehajtott feladataink bemutatásával objektív és valós képet rajzolnak az együttműködő partnereinkkel folytatott közös munkáról, melyet a társadalom szolgálatában végzünk, az igazság védelmében. Tisztelettel ajánlom az érdeklődők figyelmébe tanulmánykötetünket, amely a szerzők jóvoltából mutatja be azt az értéktelítő tevékenységet, amellyel a Büntetés-végrehajtási Szervezet hozzájárul hazánk közbiztonságához és Magyarország biztonságához.

Bízom benne, hogy a tanulmánykötetből idézett szemelvények felkeltik a szakmai döntéshozók, a közvélemény-formálók, a kutatók és a büntetés-végrehajtás iránt érdeklődők figyelmét.

Dr. Polt Péter – Dr. Lajtár István:

Ügyszerű kontroll a büntetés-végrehajtás törvényessége felett

„Hazánk büntetés-végrehajtási szervezete állami, fegyveres rendvédelmi szerv, amely a külön törvényben meghatározott feladatainak szakszerű ellátásával hozzájárul a közrend és a közbiztonság erősítéséhez. Jelentős szerepet vállal a társadalom védelmének biztosításában. Szakmai munkáját folyamatosan változó jogszabályi környezetben, állandó és fokozódó hazai és nemzetközi elvárások mellett végzi. A Büntetés-végrehajtási Szervezet életében kiemelkedő fontossággal bír a biztonságos, eredményes, hatékony, gazdaságos és szabályszerű működés folyamatossága.”

RÖVIDEN

Korom Ferenc:***Közösen a haza szolgálatában***

„A társadalom és állampolgárainak védelme, valamint a jogrendszer hatékony működése egyaránt azt kívánja, hogy a bűn elnyerje méltó büntetését, és a bűnelkövetők felelősségre vonása maradéktalanul foganatosításra kerüljön. Meg kell őriznünk a múlt értékeit és kialakítani a posztmodern kor követelményeire választ adó cselekvés- és viselkedésmódokat, normákat. Példamutató életük, erkölcsi normáik természetfeletti erőként jelennek meg, ugyanakkor valami nagyon emberit sugároznak felénk: az ember esendőségét és kiszolgáltatottságát.”

Balogh János:***Közös múlt, jelen és jövő: gondolatok a rendőrség és a Büntetés-végrehajtási Szervezet együttműködéséről***

„A jó együttműködés a két rendvédelmi szerv között hosszú időre vezethető vissza. Szervezeteink értékrendjének meghatározása éppen olyan fontos, mint a küldetésünk és jövőképünk tisztázása. A rendvédelmi szervek által végzett feladatok számos ponton kapcsolódnak egymáshoz, azok végrehajtása napi szintű kapcsolattartás és együttműködés nélkül nem is volna lehetséges. A két szervezet jelmondata is jól példázza a szolgáltató jelleget. A rendőrség közismert mottója: „Szolgálunk és Védünk”, ugyanígy a Büntetés-végrehajtási Szervezet szlogenje, amely egyben a szervezet hitvallása is: „Az igazság védelmében”.

Dr. Góra Zoltán:***Együttműködés Magyarország szolgálatában a biztonságért***

„Hazánkban a Büntetés-végrehajtási Szervezet jelentős szerepet tölt be a közrend, a közbiztonság védelmében, a bűnmegelőzésben. Magyarországon a rend, a biztonság nemzeti ügy, nemzeti érdek. A katasztrófavédelem és a büntetés-végrehajtás együttműködésének alapja a szakmai tapasztalatok hatékonyabb kihasználása és egymás kölcsönös segítése. A magyar emberek biztosak lehetnek abban, hogy az év minden napján, az ország bármelyik pontján számíthatnak ránk, együtt és külön-külön is, hiszen erős, megfelelő szakértelemmel rendelkező, professzionális szervezetek teszik a dolgukat Magyarország szolgálatában a biztonságáért.”

Tóth Tamás:***A Büntetés-végrehajtás fejlődési pályájának új elemei és eredményei***

„A magyar büntetés-végrehajtás szervezetének új elemei és eredményei áttekintésekor megfigyelhető, hogy a törvényi, jogszabályi változások mindegyike progresszív módon szolgálta a büntetés-végrehajtás szaktevékenységének végrehajtását. A Büntetés-végrehajtási Szervezet az elmúlt évek során a társadalom felé való nyitás keretében megújította arculatát, kommunikációját, erősítve ezáltal a közbizalmi indexet, a szakmai és társadalmi elismertséget.”

Dr. Szabó Hedvig:***„A haza minden előtt!” – Magyarország szolgálatában***

„A büntetés-végrehajtás dolgozói minden nap azon fáradoznak, hogy elősegítsék a megvédettek társadalmi visszailleszkedését. A büntetés-végrehajtás és a nemzetbiztonság

feladatait, tevékenységi körét kicsit szabadabban, de történelmi léptékben vizsgálva a két intézményt összekötő kapcsok már a távoli múltban is megjelennek. A több száz éves múltban eredő örökségből következően mindkét szervezet kiemelten fontos és felelősségteljes társadalmi funkciót tölt be. Minőségi munkájukkal az aktuális feladat-végrehajtásra összpontosítanak, de szoros együttműködés keretében, szakismeretük és tapasztalatuk alapján tett javaslatokkal is segítik a törvények tiszteletben tartását, a közbiztonság elősegítését. Büszkék vagyunk valamennyi partnerünk, így a Büntetés-végrehajtási Szervezet hagyományaira, sikereire.”

Dr. Végh Zsuzsanna:

Külföldiek rendszete és a büntetés-végrehajtás

„Az államhatárokat átívelő bűnözés természetszerű következménye, hogy növekszik egyfelől a külföldiek börtönnépelességen belüli aránya, jelentős számban kell döntenie az idegenek személyi szabadságának korlátozásával járó kényszerintézkedések alkalmazásáról és végrehajtásáról. A büntetés-végrehajtás végső célja a társadalom védelme, a bíróság ítéletében meghatározott joghátrány érvényesítése, illetve annak letöltését követően az elítélt reintegrációja. Az idegenrendészeti hatóság, valamint a büntetés-végrehajtás különböző szervezetei közötti kapcsolat folyamatos, sőt, egyre szorosabb. A külföldiek személyi szabadságának korlátozásával járó szankciók és intézkedések alkalmazása mellett jelentős mértékűnek tekinthető a gazdasági ellátási és fenntartási feladatok terén meglévő együttműködés is.”

Dr. Kiss Zoltán – Urbán Attila:

Alkotmányos értékeink és a nemzeti érdekeink védelme a XXI. században

„Az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Büntetés-végrehajtás Országos működésében napjainkban az egyik legmeghatározóbb közös vonás a XXI. század új kihívásaira reagáló modernizáció kibontakozása. A Büntetés-végrehajtási Szervezet és az Alkotmányvédelmi Hivatal munkatársai a nyilvánosság előtt jórészt elzárt körülmények között végzett munkájukkal végső soron azonos célért, Magyarország Alaptörvényébe foglalt alkotmányos értékeink és nemzeti érdekeink védelme érdekében látják el szolgálati feladataikat.”

Dr. Bolcsik Zoltán – Vágó Zoltán:

Közös feladat és közös cél

„A modern magyar büntetés-végrehajtás a fogvatartottak nem pusztán kényszerű, hanem a reintegráció eszközrendszerével is ösztönzött önkéntes közreműködésével megvalósított olyan széles spektrumú tevékenység, mely a szankció végrehajtásán túl, a fogvatartottak nevelése, társadalomba való visszavezetése mellett, Magyarország és államigazgatása, továbbá az egész társadalom számára produktív tevékenységet végez. A büntetés-végrehajtás küldetésének teljesítése Magyarország biztonsága szempontjából kiemelt fontossággal bír. Feladatainak megvalósítása a társadalom folyamataihoz, elvárásaihoz történő állandó alkalmazkodást igényel.”

Dr. Takács Tibor – Cieleszky Péter:
Ünnepi hétköznapiak – A foglyul ejtett valóság

„A biztonságérzet az emberek és az üzleti, civil szektor szereplőinek legalapvetőbb igénye. A biztonság – és vele együtt a biztonságérzet – megteremtése a jó állam egyik legfontosabb feladata, a kormányzat fele megnyilvánuló bizalom feltétele. Az ideálisnak tekinthető rendvédelemben a szervezeti keretek biztosítása és biztonsága, a működési modell célszerűsége és rugalmassága, és az elhivatottságon alapuló felelősségérzet az együttműködő munkatársakban egyaránt jelen van. Ehhez pedig támogató környezet szükséges, és egy paradigmaváltás a rendészetben, olyan példák szerint, amelyeket a büntetés-végrehajtás is ad.”

Dr. Hatala József:
Védőszentek oltalmában

„A modern állam – ennek előfutáraként sokan az abszolutizmust tartják – fejlett közigazgatással, szuverenitással, tagolt igazságszolgáltatással és jól működő végrehajtással rendelkezik. A modern társadalmakban az áthagyományozott kulturális tudás egyik legfontosabb eleme a prevenció, a jó és követhető megelőzési modellek gyakorlati alkalmazásának képessége. A büntetés-végrehajtás társadalmi szerepvállalása is felértékelődött, következőképpen a nemzeti prevenció program végrehajtásában stratégiai szövetségesnek tekintem, hiszen mindketten hittel szolgáljuk a közjót.”

Székely János:
Örömhír a rácsok mögött

„Magyarországon az államalapítás óta voltak jelen papok és szerzetesek a börtönökben. Nagyon nagy lehetőség az, hogy sok fogvatartott meghallja az evangélium üzenetét a börtönfalak között. Nagy lehetőség volna, ha a szabadulás után meg tudnánk fogni a gyakran a semmibe kilépő embertársaink kezét, az új élet lehetőségét valósággá tennénk a számukra.”

Kiss-Rigó László:
Krisztus nyomában az elítéltek között

„Az Újszövetség tanítása szerint a bűn lényege az Istentől való elfordulás, a vele való kapcsolat lazulása, tanításának semmibevétele. Az állam ugyanakkor törvényei betartását szankcionálja, a bűn fogalma ezért eltér a kereszténység tanításától, noha a két halmaz bizonyos elemei megegyeznek. A keresztények börtönökben folytatott szolgálata Jézus Krisztus tanításának következménye. Tanításával arra ösztönözte híveit, hogy bűneiket megbánva térjenek jó útra.”

Dr. Kónya István:
Mikor ér véget az életfogytig tartó szabadságvesztés?

„A bűnt a társadalom elvárása és a törvény rendje szerint a büntetés követi, amelynek érvényesítéséről az igazságszolgáltatás tartozik gondoskodni. A büntetés célja vitathatatlanul a társadalom védelme. Ez az az érdek, amelyet a jogalkotó az igazságszolgáltatás során minden ennek működését szabályozó törvényben védeni kíván. Ez a köz érdeke, mellyel szemben a közösség ellen súlyosan vétkező egyén érdekének meg kell hátrálnia.”

Prof. em. Dr. Vókó György:

Elmélkedés a büntetés-végrehajtási jog jelentőségéről

„A bűnözés, mint társadalmi jelenség; a bűnelkövetés, mint személyiségbeli probléma; a bűnözővé válás okai, háttere, mint az egyén és környezet közötti kapcsolat konfliktusa, ősidők óta foglalkoztatja az embereket. A törvényesség és humanitás követelménye, valamint a hatékonyság igénye jelentős mértékben fejlesztte a büntetés-végrehajtási jogot az egész világon. Magyarországon is a rendszerváltozás óta nagyon fejlődött, vele szemben a társadalmi gyakorlat újabb és újabb követelményeket támaszt, s ez a fejlődés a büntetés-végrehajtási jog tudományági elismerése mellett annak önálló jogágiságát eredményezte.”

Prof. Dr. Korinek László:

A bitófák után

„Az Alkotmánybíróság a halálbüntetést eltörlő határozatában figyelmet érdemlőnek nyilvánította a kriminológia és a kriminálstatisztika számos ország tapasztalatain alapuló megállapítását, miszerint a halálbüntetés alkalmazása vagy eltörlése sem az összbűnözésre, sem a korábban halálbüntetéssel fenyegetett bűncselekmények elkövetésének gyakoriságára nincs bizonyíthatóan törvényszerű hatással. Nem lehet kategorikusan kimondani, hogy az élet fenyegetettségének nincs elrettentő hatása. Alkotmányos értékrendünkben legmagasabb szinten az élet és attól elválaszthatatlanul az emberi méltóság áll.”

Prof. Dr. Mezey Barna:

Tudomány és szakmaiság

„A sokszínű feladatrendszer befogadása alapjaiban változtatta meg a büntetés-végrehajtás hagyományos képét, az elrejtett, elszigetelt szervezet modellje erodálódott és helyébe egy, a társadalomra orientált organizáció lépett. Ez a folyamat történelmi mértékkel mérve rövid, tudományos szempontból már tanulmányozható távú néhány évszázad alatt teljesedett ki. A büntetés-végrehajtás vezetésével egyetértve és együttműködve a Magyar Börtönügyi Társaság súlyponti jelentőséget tulajdonított a hosszú évtizedek elzárkózása nyomán a társadalomban kialakult tudatlanság és ismerethiány korrigálásának.”

Dr. Velez Edit:

A pártfogás rövid fejlődéstörténete

„Az igazságügy rendszerében működő pártfogás számos szállal kapcsolódik a büntetés-végrehajtás rendszerében működő pártfogás területéhez. Azonos célként jelölhetjük meg a bűnisméltés megelőzését, a bűnelkövetők társadalmi integrációjának elősegítését, ezáltal a közösség védelmét. A pártfogó felügyelet alatt álló utógondozott kötelezettségeként fogalmazta meg a jogszabály a bíróság határozatában előírt kötelezettségek megtartását, a pártfogó felügyelővel való rendszeres kapcsolattartást, a pártfogó felügyelő részére felvilágosítás nyújtását. Hazánkban mára a pártfogó felügyelők központi szerepet töltenek be a bűnmegelőzésben.”

Szerzői lista:

- Dr. Balogh János *r. vezérőrnagy, országos rendőr főkapitány*
- Dr. Bolcsik Zoltán *r. vezérőrnagy, főigazgató, Nemzeti Védelmi Szolgálat*
- Cieleszky Péter *r. ezredes, főtanácsadó, Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ*
- Dr. Góra Zoltán *tű. vezérőrnagy, főigazgató, Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság*
- Dr. Hatala József *elnök, Nemzeti Büntetés-végrehajtás Előzetési Tanács*
- Dr. Kiss-Rigó László *püspök, Szeged-Csanádi Egyházmegye*
- Dr. Kiss Zoltán *nb. vezérőrnagy, főigazgató, Alkotmányvédelmi Hivatal*
- Dr. Kónya István *elnökhelyettes, Kúria*
- Dr. Korinek László *professor emeritus, az MTA rendes tagja*
- Korom Ferenc *altábornagy, Magyar Honvédség parancsnoka*
- Dr. Lajtár István *PhD c. egyetemi tanár, legfőbb ügyész helyettes*
- Dr. Mezey Barna *egyetemi tanár, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszék, ORCID ID: 0000-0002-2234-9452*
- Prof. Dr. habil Polt Péter *egyetemi tanár legfőbb ügyész*
- Dr. Szabó Hedvig *nb. vezérőrnagy főigazgató, Nemzetbiztonsági Szakszolgálat*
- Dr. Székely János *szombathelyi megyéspüspök, Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Caritas in Veritate Bizottsága elnöke*
- Dr. Takács Tibor *r. vezérőrnagy, főigazgató, Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ*
- Dr. Tóth Tamás *bv. vezérőrnagy, országos parancsnok, Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága*
- Urbán Attila *nb. alezredes, AH Tudományos Tanács elnöke*
- Dr. Vágó Zoltán *r. alezredes, főosztályvezető, Nemzeti Védelmi Szolgálat*
- Dr. Végh Zsuzsanna *ny. r. dandártábornok főigazgató, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal*
- Dr. Velez Edit *vezető-kormánytanácsos, Igazságügyi Minisztérium*
- Prof. em. Dr. Vókó György *DSc., igazgató, Országos Kriminológiai Intézet, főtanácsos, MTA Doktora, egyetemi tanár, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Jog- és Államtudományi Kar*